

Saksbehandler: **Eli Eriksrud**
Arkivsaksnr.: **16/1870**

Arkiv:

REGIONAL NÆRINGSPLAN - RULLERING 2016

[... Sett inn saksutredningen under denne linja ↓](#)

Vedlegg:

Regional næringsplan 2016-2026

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Ingen

Sammendrag:

I dette saksfremlegget foreslås det at kommunestyret vedtar forslaget til Regional Næringsplan for årene 2016-2026. Planen er en rullering av Regional Næringsplan som ble vedtatt i alle tre kommunestyrene i regionen 25. september 2014.

Saksutredning:

Bakgrunn:

25. september 2014 ble gjeldende Regional Næringsplan vedtatt. I den vedtatte planen står følgende om formål og avgrensning:

- Planen skal løfte fram områder innen næringsutvikling der kommunene, FoU og næringsliv i regionen har felles interesser og der man kan oppnå mer i fellesskap enn hver for seg.
- Planen skal ikke dekke rene kommunespesifikke temaer.
- Planen skal ha status som en regional temaplan (ikke en tradisjonell plan etter plan- og bygningsloven).
- Planen skal sikre samordning, tydelighet og forutsigbarhet.
- Planen utarbeides for en 10-årsperiode, med en handlingsdel med konkrete innspill til hva de offentlige aktørene, næringsliv og FoU-miljøene enkeltvis og i fellesskap bør ta tak i for å løfte næringsutviklingen innenfor de strategiske samarbeidsområdene. Tiltakene vil kunne ha ulik tidshorisont og omfang. Planens handlingsdel skal derfor rulleres hvert annet år, mens måloppnåelse skal rapporteres offentlig årlig.

I saksfremleggene til kommunestyrene ble det foreslått at rullering av planen vedtas av Regionrådet, men under behandlingen i Lillehammer ble dette endret slik at også rullering av planen skal vedtas i kommunestyret. Det er slik sett noe avvikende vedtak i kommunestyrene.

Fakta:

Nærings-NM fra NHO er ikke publisert for 2016, men kåringen i 2015 (basert på 2014-tall) rangerte Lillehammer-regionen helt oppe på 5.plass blant alle landets regioner. Vi vet at

regionen har et stabilt næringsliv, men at næringslivet skårer lavt på vekst og også på nyetableringer.

Utviklingen i antall sysselsatte har siden 2010 vært svakt positiv for regionen totalt sett, med store variasjoner i utviklingen mellom de tre kommunene.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
0501 Lillehammer	16 115	16 175	16 098	16 224	16 399	16 704
0521 Øyer	1 932	1 897	1 859	1 785	1 726	1 727
0522 Gausdal	2 301	2 280	2 301	2 352	2 398	2 320
Sum region	20 348	20 352	20 258	20 361	20 523	20 751

Figur 1 Antall sysselsatte etter arbeidssted

Vurdering:

Selv om mye har skjedd på de to årene som har gått siden planen ble vedtatt, er det en kjensgjerning at måloppnåelsen fram til nå har vært lav. Det er flere grunner til dette, men de vesentligste oppfattes å være at bemanningen i den regionale utviklingsenheten i to-årsperioden ikke har vært som forutsatt da planen ble laget og at planen er altfor ambisiøs og altomfattende. Lillehammer-regionen Vekst har siden 1.august vært fullt operative med planlagt bemanning. Når det gjelder den ambisiøse planen, ble det under regional formannskapskonferanse varslet følgende om rulleringen:

- Temaområder opprettholdes
- Større visjoner
- Mindre detaljering av tiltaksplan

Dette er prinsipper som er blitt fulgt under arbeidet med rullering av planen. Selv om ambisjonsnivået er redusert noe i form av antall tiltak og bredden i tiltakene, er ambisjonsnivået økt i form av de underliggende visjonene og de posisjonene Lillehammer-regionen skal ta innenfor de ulike temaområdene. I praksis betyr dette at utviklingskraften sentreres ytterligere rundt noen prioriterte hovedprosjekter som skal bidra til å gi regionen en tydelig(ere) nasjonal posisjon.

Overordnede endringer

Det gjøres ingen endringer i temaområdene, men det er to større overordnede endringer som foreslås gjort:

- Bioøkonomiindustri kommer inn
- En satsing på lokalmat kommer tydelig inn

Det foreslås en tekstlig endring på siste kulepunkt i avsnittet formål og avgrensning for å tydeliggjøre forskjellen på behandlingen av regional næringsplan og den tilhørende handlingsplanen. Kulepunktet splittes i to, og det presiseres at kommunestyrene vedtar justeringer av regional næringsplan, mens behandlingen av handlingsplanen knyttes til disponeringen av partnerskapsmidlene i regionrådet.

Endringer per temaområde

Ytre rammebetingelser for næringsutvikling

Den vesentligste endringen her er at arbeidet med strategiske samferdsesspørsmål håndteres av en gruppe nedsatt av Formannskapet i Lillehammer kommune, og med en representant for henholdsvis Øyer og Gausdal som slutter seg til denne gruppen. Det anses lite hensiktsmessig å ha to parallelle grupper som jobber med dette innenfor regionen.

Utover dette er det kun mindre tekstlige endringer.

Gründer- og vekstservice

På dette området har det skjedd mye siden 2014, da særlig knyttet til etableringen av Hub LHMR og Gründerdagene Lillehammer, samt at det er en sterk kobling til miljøer på Høgskolen som jobber mye med entreprenørskap. I tillegg begynte Henning Holmbakken i Lillehammerregionen Vekst 1.august. Henning har jobbet som bedriftsrådgiver i mange år, og forsterker dermed arbeidet med førstelinjetjeneste for gründere i hele regionen.

I planen fra 2014 sto opprettelsen av kapitalfond som et av satsingsområdene. Dette foreslås fjernet i rullert plan. Bakgrunnen for dette er at tilgang på kapital ikke oppfattes som det store problemet per nå, samtidig som det er svært arbeidskrevende å få opp et slik fond. Arbeidsinnsatsen rettes derfor inn mot andre områder.

Inn kommer et satsingsområde knyttet til bygging av gründerkultur. Dette vil være en langsiktig satsing som involverer mange aktører. Helt fra arbeid i skolen til å få til spin off-virksomhet fra eksisterende virksomhet.

Næringsarealer

Som en helhetlig region har Lillehammerregionen en stor utfordring når det gjelder næringsareal. Både Øyer og Gausdal har betydelige ledige næringsarealer, og internt i Lillehammer-regionen forsøker vi nå å styre aktører til de ledige arealene som finnes. Det er likevel en realitet at noe utvikling i regionen hindres av mangelen på tomtearealer i Lillehammer kommune, og dette er en svært sentral utfordring som må håndteres.

Posisjoneringsmålet det jobbes etter er «Lillehammer-regionen har tilstrekkelig tilgjengelig næringsareal i ulike områder og i ulike nivåer av tilrettelegging som er attraktive for etableringer og ekspansjon.»

Profilering av Lillehammer-regionen som bo-, studie- og arbeidsregion

Punktet «Gjøre det enkelt å flytte til regionen» tas ut, siden prosjektet Flyttehjelpen er ferdigstilt og går over i normal linjeorganisering. Det vil slik sett fortsatt jobbes med, men løftes ikke fram som et selvstendig satsingsområde.

Et stort fortrinn med kommunikasjon gjennom digitale kanaler er muligheten til å måle effekter og automatisere kommunikasjonen. Et hovedprosjekt som allerede er i gang er derfor å sette opp våre digitale kommunikasjonskanaler slik at vi kan måle hva som fungerer, og samtidig automatisere mest mulig.

Regionrådet vedtok 17. juni å sette i gang prosjektet Studentregion Lillehammer, og dette blir et hovedprosjekt også innen profileringsarbeidet fremover. Studentene er en viktig

gruppe for både varig tilflytting og tilbakeflytting og hvordan studentene oppfatter regionen er en viktig del av omdømmebyggingen.

Kreative og kulturbaserte næringer med fokus på film, TV og interaktive medier

Utviklingen innen dette området har vært betydelig de siste to årene. Blant annet har satsingen på et postproduksjonsmiljø gitt resultater og filmfondet i Mjøsregionen er slått sammen med tilsvarende fond i Trøndelag.

Satsingen på dette området spisses ytterligere rundt posisjoneringsmålet «Lillehammer-regionen skal være en attraktiv lokasjon for nasjonale og internasjonale coproduksjoner og ha en tydelig posisjon innen utvikling av film- og TV-produksjoner rettet mot barn og unge».

Reiseliv og opplevelser

Satsingene på dette området er sterkt knyttet til Snowball. Gjeldende plan for Snowball har varighet fra 2013-2017 og har fire fokusområder:

1. Bli Norges beste reisemål for barnefamilier hele året
2. Utvikle idrettsturisme i verdensklasse
3. Styrke arrangementenes verdiskaping
4. Vekst i internasjonale rundreiser sommerstid

Arbeidet med fokusområder 1, 2 og 4 er nå tatt over i drift i Visit Lillehammer AS. Arrangement har også fått en mye større rolle i Visit Lillehammer AS, men det gjenstår fortsatt et betydelig utviklingsarbeid før dette kan tas over i en driftsfase.

Det arbeides nå med å utmeisle en ny handlingsplan for Snowball for perioden 2017-2019. Prioriteringene av arbeidet med reiseliv og opplevelser i den regionale næringsplanen vil i hovedsak bygge på mål og strategier som legges til grunn i handlingsplan for Snowball. Arrangementenes verdiskaping vil tas med over i den kommende planperioden. I tillegg er det signalisert at man vil løfte fram følgende strategiske satsingsområder:

1. Digital markedsføring
2. Destinasjonsvert
3. Reisemålsutvikling
4. Innsikt og analyse
5. Arrangementenes verdiskaping (videreføring)

Utviklingsarbeidet i Snowball og markeds- og salgsarbeidet i Visit Lillehammer AS er for øvrig nært sammenkoblet, ved at strategiområdene som legges til grunn vil være de samme. Driftsoppgavene vil ivaretas av den faste staben i Visit Lillehammer AS, mens utviklingsoppgavene skal defineres som egne prosjekter med en dedikert prosjektleder enten fra Visit Lillehammer AS sin stab eller i form av innleid kompetanse. Det er lagt til grunn at den nye handlingsplanen skal behandles i arbeidsutvalget og deretter i samarbeidsutvalget for Snowball, innen utgangen av året. Med bakgrunn i denne vil det bli en prosess for å avklare på hvilken måte Lillehammer Region Vekst (LRV)/Regionrådet og øvrige samarbeidspartnere skal bidra inn i realiseringen. Hovedprosjektene i Snowball vil være knyttet tett opp mot strategiområdene og vil bli nærmere utmeislet i det videre arbeidet med handlingsplanen for den kommende treårsperioden.

Vi løfter i planen fram det videre arbeidet med å øke verdiskapingen fra fritidsboligsektoren og utmarksbasert reiseliv. Dette er to satsingsområder som i liten grad favnes av Snowball-satsingen, men som er viktige for regionen. LRV vil, i tett samarbeid med Visit Lillehammer AS, ta et særlig ansvar for det videre arbeidet med disse. Hovedprosjekter for fritidsboligsatsingen er definert.

IKT

I tillegg til mindre tekstlige justeringer er dette bakgrunnen for justeringen under IKT:

- Forslag til Langtidsplan for Forsvaret er lagt frem for Stortinget, og skal behandles høsten 2016. Langtidsplanen er svært positiv for Cyberforsvaret på Jørstadmoen, og bringer oss et godt stykke på veien til en styrking av Jørstadmoen-miljøet. Det gjenstår likevel mye arbeid både for at planen skal implementeres, og ikke minst i ettertid for å få til mest mulig ringvirkninger av planen.
- Satsingsområdet «Være nasjonalt ledende på anvendt teknologi i kommunal sektor» tas ut. Dette satsingsområdet har vært jobbet med, blant annet i et prosjekt med støtte fra Fylkesmannen, men det er per høsten 2016 ikke noe grunnlag for å tro at dette er en posisjon regionen skal klare å ta. Det gjøres i dag og skal gjøres i fremtiden, mye godt arbeid i kommunene med anvendelse av blant annet velferdsteknologi, men satsingsområdet legges bort som en næringsutviklingsstrategi
- Et forprosjekt for å etablere et bedriftsnettverk innen IKT i regionen ble avsluttet i 2015. En videreføring vurderes, men det er foreløpig ikke drift i nettverket. Det legges ikke opp til noen videreføring av bedriftsnettverket innenfor regionen, men ulike nettverkløsninger er fortsatt aktuelle.
- Det har den senere tid vært mye dialog med Gjøvik kommune om en felles satsing på IKT, og denne dialogen vil fortsette. Det jobbes langs flere akser.

Idrettsbasert næringsliv

Dette temaområdet favner om næringsaktører som baserer sin virksomhet på idrett, men som ikke berøres av temaområdet Reiseliv og opplevelser. I all hovedsak utstyrsprodusenter slik som Swix, Owren og Fjellpulken. Den gjeldende næringsplanen på dette området bærer i stor grad preg av tidligere ambisjoner i Lillehammer kunnskapspark AS, som i den nye organisasjonen Lillehammer og Gudbrandsdal kunnskapspark AS ikke er videreført. Slik sett faller både området «Etablerer en idrettsinkubator med internasjonal anerkjennelse» og «Etablere et strategisk og langsiktig samarbeid med destinasjoner i andre land» ut.

Inn kommer et posisjoneringsprosjekt som blant annet inkluderer å etablere en årlig møteplass som omhandler det som foreløpig har arbeidstittelen Outdoor Sport Business, og som inkluderer sportsutstyr og -bekledning, arrangementer og opplevelser. Dette vil slik sett også gripe inn i temaområdet Reiseliv og Opplevelser, og vil utvikles i tett samarbeid med Visit Lillehammer AS.

Foredlingsindustrien

I dette punktet blir begrepet bioøkonomi mer fremtredende. Bioøkonomi er et moteord som favner om mye, og det er grunnlag for at Lillehammer tar en tydelig posisjon innenfor bioøkonomi. I realiteten bygger vi videre på mye av det samme som i eksisterende plan,

nemlig den innovative foredlingsindustrien, men vi bygger opp satsingen rundt følgende posisjoneringsmål:

- Lillehammer-regionen skal ha en ledende nasjonal posisjon som innovativ industriell bioøkonomiregion.

Hovedprosjektene innenfor dette området vil være følgende:

- Aktivt samarbeid med regionens etablerte industribedrifter til akkvisisjon av flere bioøkonomiprosessbedrifter inkludert systematisk kartlegging og utvikling av underleverandørpotensialet
- Stimulere frem NCE Wood Innovation samt bli kompetansepartner i etableringen av Innlandets Bioøkonomisenter.

Videre kommer det inn en satsing på lokalmat. Dette er basert på en klar markedstrend der lokalmat etterspørres, og at vi i Lillehammer-regionen har for få produsenter som driver småskala lokalmatproduksjon kombinert med at salgskanalene er lite utviklet. Det har allerede blitt tatt mange gode initiativ i regionen, blant annet fra Landbrukskontoret, Mat fra Øyerfjellet og Mataukfestivalen, men det mangler en helhetlig strategi og tankesett bak det hele.

Varehandel

Det legges inn et satsingsområde knyttet til økt samhandling rundt sentrumsutvikling i Lillehammer sentrum.

Utover dette kun mindre tekstlige endringer.

Konklusjon:

I rulleringen av planen gjøres det et par overordnede endringer i form av en satsing mot bioøkonomi og lokalmat. I tillegg settes det tydeligere posisjoneringsmål på de fleste områder, og den detaljerte tiltaksplanen tas ut av planen. Behandling av handlingsplanen knyttes til disponeringen av partnerskapsmidlene til Regionrådet.

[... Sett inn saksutredningen over denne linja ↑](#)

[::: Sett inn innstillingen under denne linja ↓](#)

Rådmannens forslag til innstilling:

1. Kommunestyret i Øyer kommune vedtar den forelagte Regional næringsplan 2016-2026.
2. Planen erstatter Regional næringsplan 2014-2024 vedtatt i kommunestyret 25. september 2014.
3. Som Øyers representant i en gruppe nedsatt av formannskapet i Lillehammer kommune til å arbeide med strategiske samferdselsspørsmål velges:

Eli Eriksrud
Konstituert rådmann

[::: Sett inn innstillingen over denne linja ↑](#)